

Nestor

Mijn eerste ontmoeting met Tom Berk was in september 1990 in de basisopleiding psychotherapie aan de RINO Noord Holland. Na een jaar vol kennismaking met allerlei therapiestromingen moesten we kiezen tussen de hoofdrichting gedragstherapie of psycho-analytische psychotherapie. Bij de laatste hoofdrichting hoorde een blok groepspsychotherapie. Dat blok, destijds TTK A geheten, werd door Berk gegeven en bestond uit tien lessen van vijf uur. De literatuur was gevarieerd en bestond onder andere uit het zogenoemde Blauwe Boek van Berk. Dat was wel spannend, om les te krijgen van een schrijver van boeken.

Bij de eerste groepssimulatie waarbij iemand de therapeutrol moest spelen, stond niemand te popelen. Deze Berk was een soort Yalom, maar dan in Nederland. We dachten dat we het natuurlijk alleen maar heel slecht konden doen. Die eerste simulatie hebben we overleefd. En alle andere ook. Sterker nog; het heeft me zo enthousiast gemaakt voor groepspsychotherapie dat ik me er in gespecialiseerd heb. Ik doe al 25 jaar meerdere groepen en ben al jaren opleider van de NVGP. Daarnaast heb ik aan hem nog vele andere dingen te danken.

Een aantal jaar na de afronding van de psychotherapie-opleiding werd ik door hem gebeld voor de redactie van het *Handboek*

Groepspsychotherapie. De redactie was aan enige vervanging toe. Hij gaf me bedenktijd. Berk zou Berk niet zijn als hij de nieuwe jonge redacteuren niet het gevoel had gegeven dat hij vertrouwen in ze had, net als bij de eerste groepssimulatie. Hij wist de genezende factoren zowel in de cursusgroep als in de redactie te activeren. De redactie werd opgeheven in 2005 omdat naar zijn idee het meeste wat op de rol stond wel gepubliceerd was.

De vergaderingen werden aanvankelijk in café Wildschut te Amsterdam gehouden en kenmerkten zich door het losse voorzitterschap van Berk, waarschijnlijk zoals hij ook groepspsychotherapie bedreef. Veel ruimte laten en ingrijpen als het nodig was. Dat dit effectief was, bleek toen we in 2002 door BSL, de uitgever, uitgeroepen werden tot redactie van het jaar. Belangrijke redenen waren dat de redactieleden zeer gemotiveerd waren en altijd de vergaderingen bijwoonden. Tevens hoefde door de uitgever nooit om kopij gevraagd te worden want dat was ruim voldoende aanwezig. De kopij werd bovendien altijd tijdig aangeleverd.

Terechte eer voor Berk. Hij had immers de groep samengesteld en geleid.

Na het handboek heeft hij zich toegelegd op het *Leerboek Groepspsychotherapie*, dat

uitgegeven werd door de Tijdstroom in 2004. Dat boek kwam op een mooi moment uit omdat er behoefte was aan een vernieuwd standaardwerk voor het onderwijs. Het toenmalige bestuur van de NVGP en de uitgever hebben dan ook een feestelijke boekpresentatie georganiseerd. De eerste exemplaren werden ritueel overhandigd aan wijlen Wim Trijsburg, destijds hoofdopleider psychotherapie in Utrecht en Ariette van Reekum, namens de sectie psychotherapie van de NvvP.

Het was bijzonder om deze bijeenkomst mede te kunnen organiseren en daarmee iets voor hem te mogen betekenen.

Berk was er blij mee dat dit boek in een rij prachtige leerboeken door de Tijdstroom werd uitgegeven. Het is een lijvig boekwerk met enorm veel informatie, soms iets te gedetailleerd. Berk wist ook zo veel! Hij was voor groepspsychotherapie meer een encyclopedie.

Dit boek gebruik ik, met veel voldoening, in de basis cursus groepsdynamica en in het onderwijs groepstherapie binnen de opleiding psychiatrie. Helaas heeft iemand mijn gesignde exemplaar bezoedeld met koffie, maar als *transitional object* houd ik dat toch bij me.

De uitgever heeft wel eens aan Berk gevraagd of het boek herzien zou mogen worden. Mijn laatste mailwisseling met

hem ging daar onder andere over. Hij zag er niets in. Er kon natuurlijk wel een ander boek verschijnen.

Het wachten is daarop, maar dan helaas zonder onze nestor te kunnen raadplegen.

Maie el Boushy